

PREDLOG

Na osnovu člana 82 stav 1 tač. 3 i 18 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore.....saziva, na .....sjednici ..... zasijedanja .....u 2023. godini, dana.....2023. godine, donijela je

ODLUKU O ZADUŽIVANJU CRNE GORE ZA 2024. GODINU

Član 1

Crna Gora (u daljem tekstu: Država) može se u 2024. godini, zadužiti kod:

- 1) Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB), za potrebe finansiranja V faze Projekta rješavanja stambenih potreba građana po povoljnim uslovima – Projekat 1000+, u iznosu do 10.000.000,00 eura;
- 2) Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB), za potrebe Ministarstva pravde, za finansiranje projekta – Izgradnja zatvora u Mojkovcu, u iznosu do 30.000.000,00 eura;
- 3) Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB), za potrebe dodatnog finansiranja Projekta izgradnje i rekonstrukcije predškolskih ustanova u Crnoj Gori, u iznosu do 13.000.000,00 eura;
- 4) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe finansiranja Projekta Unapređenja energetske efikasnosti u objektima obrazovanja u Crnoj Gori, u iznosu do 20.000.000,00 eura;
- 5) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe finansiranja Projekta rekonstrukcije javnih zdravstvenih ustanova Kliničkog centra Crne Gore, Opšte bolnice Bijelo Polje i Opšte bolnice Cetinje radi unapređenja energetske efikasnosti objekata, u iznosu do 15.000.000,00 eura;
- 6) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe izgradnje 2,5 km pogranične putne dionice prema Bosni i Hercegovini sa mostom preko rijeke Tare (prethodno SEETO 2b putni pravac), u iznosu do 5.500.000,00 eura;
- 7) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za potrebe implementacije ITS sistema na putnoj mreži, u iznosu do 15.000.000,00 eura;
- 8) Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Evropske investicione banke (EIB) za potrebe Željezničke infrastrukture Crne Gore (ŽICG), a za potrebe finansiranja rekonstrukcije dionice Bar-Golubovci, u iznosu do 113.000.000,00 eura;
- 9) Evropske investicione banke (EIB), za potrebe finansiranja projekta „Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u Prijestonici Cetinje“, u iznosu do 10.000.000,00 eura;

- 10) Evropske investicione banke (EIB), za potrebe finansiranja projekta „Izgradnja i rekonstrukcija kanalizacionog sistema u opštinama Nikšić i Pljevlja“, u iznosu do 6.000.000,00 eura;
- 11) Evropske investicione banke (EIB), za potrebe Željezničke infrastrukture Crne Gore i Održavanja željezničkih vozničkih sredstava, a za potrebe finansiranja Projekta generalnog remonta pruge, sanaciju čeličnih mostova i tunela, kao i za modernizaciju depoa i radionica, u iznosu do 40.000.000,00 eura;
- 12) Evropske investicione banke (EIB), za potrebe dodatnog finansiranja Projekta „Program unapređenja crnogorskog obrazovanja“, u iznosu do 18.000.000,00 eura;
- 13) Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD), za potrebe finansiranja Projekta „Reforma u oblasti upravljanja otpadom“, u iznosu do 48.400.000,00 eura;
- 14) Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD), za potrebe finansiranja projekta „Dekarbonizacija energetske sektora“, u iznosu do 60.000.000,00 eura.

Država se može u 2024. godini, zadužiti za:

- 1) potrebe finansiranja nastavka izgradnje autoputa Bar-Boljare, dionica Mateševo-Andrijevića i Smokovac-Farmacija (obilaznica oko Podgorice), za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 200.000.000,00 eura;
- 2) potrebe finansiranja Projekta izgradnje i rekonstrukcije zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 85.227.000,00 eura;
- 3) potrebe nabavke opreme za potrebe javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori, za koje će se kreditor utvrditi u toku godine, u iznosu do 20.000.000,00 eura;
- 4) potrebe finansiranja nabavke opreme i sredstava za potrebe Vojske Crne Gore, za koji će se kreditor utvrditi u toku godine, u iznosu do 40.000.000,00 eura;
- 5) finansiranje nabavke opreme i sredstava za potrebe Vojske Crne Gore koja se odnosi na dva srednja patrolna broda dužine 55-70m, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 120.000.000,00 eura;
- 6) potrebe finansiranja nedostajućih sredstava za Projekat „Gora“ koji će unaprijediti rezultate tekućeg Projekta razvoja klastera i transformacija ruralnih područja (RCTP), za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 13.000.000,00 eura;
- 7) potrebe finansiranja projekta energetske efikasnosti u javnim ustanovama iz oblasti kulture, za koje će se kreditor utvrditi u toku godine, u iznosu do 1.750.000,00 eura;
- 8) potrebe finansiranja izgradnje Državnog Data centra, za koji će se kreditor utvrditi u toku godine, u iznosu do 10.000.000,00 eura;
- 9) potrebe finansiranja nabavke dva helikoptera, za potrebe sektora vojske i bezbjednosti, za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 40.000.000,00 eura.

Nedostajuća sredstva za finansiranje budžeta, u 2024. godini, iznose 765.000.000,00 eura.

Za finansiranje nedostajućih sredstava iz stava 3 ovog člana, Država će, u 2024. godini, koristiti depozite i sredstva iz postojećih kreditnih aranžmana zaključenih u ranijem periodu, kao i sredstva iz novog zaduženja.

Država se u 2024. godini može zadužiti do iznosa od 650.000.000,00 eura za potrebe obezbjeđenja nedostajućih sredstava u 2024. godini, putem zaključenja kreditnih aranžmana sa međunarodnim finansijskim institucijama, sa domaćim i/ili inostranim bankama, kroz emisiju državnih zapisa i/ili obveznica na domaćem i/ili međunarodnom tržištu, kao i/ili zaključenjem bilateralnih ili drugih kreditnih aranžmana.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, Država se u 2024. godini može zadužiti u iznosu do 500.000.000,00 eura za potrebe refinansiranja duga i stvaranja fiskalne rezerve za 2025. godinu, putem zaključenja kreditnih aranžmana sa međunarodnim finansijskim institucijama, sa domaćim i/ili inostranim bankama, kroz emisiju državnih zapisa i/ili obveznica na domaćem i/ili međunarodnom tržištu, kao i/ili zaključenjem bilateralnih ili drugih kreditnih aranžmana.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), u 2024. godini, može zaključiti svop ugovore i ugovore o kupovini derivata u skladu sa standardizovanim okvirnim ugovorom o finansijskim derivatima koji je uobičajen u poslovnoj praksi, odnosno na način uobičajen u poslovnoj praksi, radi zaštite od rizika kamatnih i/ili valutnih promjena u vezi sa kreditnim ugovorom sa kineskom Exim bankom zaključenim 2014. godine za potrebe izgradnje auto-puta Bar-Boljare, prioriteta dionica Smokovac - Uvač - Mateševo, kao i u vezi sa drugim zaključenim kreditnim ugovorima, emitovanim hartijama od vrijednosti (obveznicama) i/ili izdatim garancijama, u skladu sa ovim zakonom i/ili prethodnim godišnjim zakonima o budžetu Crne Gore.

Vlada, može zaključiti aranžmane radi regulisanja prava i obaveza po osnovu neriješenih dužničko-povjerilačkih pitanja nastalih sukcesijom duga SFRJ, kao i aranžmane radi prijevremene otplate duga u vezi sa kreditnim aranžmanima i/ili emitovanim hartijama od vrijednosti (obveznicama) u skladu sa zakonom.

Transakcije finansiranja izvršavaće se do nivoa njihovog ostvarenja.

Postupak zaduživanja iz st. 1 do 8 ovog člana, sprovodi Vlada na predlog Ministarstva finansija.

Način i uslovi zaduživanja iz st. 1 do 8 ovog člana, urediće se ugovorima, sporazumima ili drugim aktima sa kreditorima iz st. 1 do 8 ovog člana.

Član 2

Država može u 2024. godini izdati garancije u ukupnom iznosu do 139.000.000,00 eura, i to:

- 1) za kreditni aranžman između Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje DOO i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), a za potrebe druge tranše kreditnog aranžmana, a koji je namijenjen za finansiranje Projekta unapređenje sistema regionalnog vodosnabdijevanja kroz razvojne projekta, u iznosu do 12.000.000,00 eura;
- 2) za kreditni aranžman između Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Željezničkog prevoza Crne Gore (ŽPCG), a za potrebe finansiranja nabavke novih vozova koji bi se koristili u lokalnom prevozu putnika, u iznosu do 30.000.000,00 eura;
- 3) za kreditni aranžman između Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica (CGES), a za potrebe finansiranja izgradnje 400/110 kV TS Brezna, u iznosu do 30.000.000,00 eura;
- 4) za kreditni aranžman između Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica (CGES), a za potrebe izgradnje 110 kV DV Vilusi - Herceg Novi sa povezanim trafostanicama, u iznosu do 18.000.000,00 eura;
- 5) za kreditni aranžman između Njemačke razvojne banke (KfW) i Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić (EPCG), a za potrebe finansiranja Projekta Rekonstrukcija i modernizacija HE Perućica - Faza II – Ugradnja agregata A8, u iznosu do 40.000.000,00 eura;
- 6) za kreditni aranžman između Montecargo AD Podgorica i kreditora koji će biti utvrđen tokom godine, a za potrebe finansiranja investicionih opravki voznih sredstava (lokomotiva i vagona), u iznosu do 3.000.000,00 eura;
- 7) za kreditni aranžman između Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje DOO i kreditora koji će biti utvrđen u toku godine, a za potrebe finansiranja Projekta Unapređenje sistema regionalnog vodosnabdijevanja i zaštite vodoizvorišta „Bolje sestre“, u iznosu do 6.000.000,00 eura;

Postupak izdavanja garancija iz stava 1 ovog člana, sprovodi Vlada, na predlog Ministarstva finansija.

Način i uslovi izdavanja garancija za kredite iz stava 1 ovog člana, urediće se ugovorima, sporazumima ili drugim aktima sa kreditorima iz stava 1 ovog člana.

Član 3

Radi obezbjeđivanja likvidnosti budžeta, nezavisno od granice godišnjeg iznosa zaduživanja, Vlada može uzimati kratkoročne pozajmice iz domaćih ili inostranih izvora i/ili vršiti emisiju kratkoročnih hartija od vrijednosti.

Postupak zaduživanja iz stava 1 ovog člana, sprovodi Ministarstvo finansija.

Način i uslovi zaduživanja iz stava 1 ovog člana, urediće se ugovorima, sporazumima ili drugim aktima sa kreditorima iz stava 1 ovog člana.

Ukupan dug iz stava 1 ovog člana mora se vratiti do 31. decembra tekuće budžetske godine.

Član 4

Radi produženja roka dospijeca i postizanja uravnoteženog rasporeda otplate državnog duga Vlada može, refinansirati ili reprogramirati kratkoročne pozajmice iz domaćih ili inostranih izvora i kratkoročne hartije od vrijednosti, ako su uzete za finansiranje budžeta u prethodnoj godini.

Postupak refinansiranja ili reprogramiranja iz stava 1 ovog člana, sprovodi Ministarstvo finansija.

Način i uslovi zaduživanja iz stava 1 ovog člana, urediće se ugovorima, sporazumima ili drugim aktima sa kreditorima iz stava 1 ovog člana.

Ukupan dug iz stava 1 ovog člana mora ostati na istom ili nižem nivou u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine.

Član 5

Sredstva za vraćanje kredita iz člana 1 st. 1 do 8, člana 3 stav 1 i člana 4 stav 1 ove odluke, obezbijediće se u budžetu prema dinamici otplate utvrđenoj ugovorima, sporazumima ili drugim aktima iz člana 1 stav 11, člana 3 stav 3 i člana 4 stav 3 ove odluke, sa pripadajućim kamatama i drugim predviđenim troškovima kreditiranja.

Član 6

Ugovore, sporazume i druga akta za sprovođenje ove odluke potpisuje ministar finansija.

Član 7

Za sprovođenje ove odluke nadležno je Ministarstvo finansija.

Član 8

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2024. godine.

Broj:
Podgorica, ...2023. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjednik,
Andrija Mandić